Nro 537.

CURRENDA III.

A. D. 1856.

L. K. 3167 z r. 1855.

Wyciąg z Rozporządzenia W. Ministerstwa Spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 28. Stycznia 1855. L. 192 względem sądowych oględzin trupów. (Todtenbeschau)

Rozporządzenie rzeczone otrzymali Sz. Przełożeni kościołów parafialnych drukowane w zeszycie XXXIX zawierającym **Oddział I. Dziennika Rządu krajowego,** wydanym i rozesłanym 10. List. 1855. Takowe w 16 i pół arkuszach i §§ 134 w Częściach IV. rozchodzi się obszernie nad oględzinami trupów sądowemi. **Część I,** nosi tytuł: O sądowych oględzinach trupów w ogólności. **Część II.** O przedsięwzięciu sądowych oględzin w szczególności; a mianowicie **Rozdział I.** tej części: Ogląd zewnętrzny trupa; **Rozdział** zaś **II.** Wewnętrzne śledzenie trupa (sekcya) zamyka, **Część III.** Osobne prawidła, które zachować należy przy śledzeniu trupów, u których zachodzi podejrzenie uskutecznionego otrucia; nakoniec **Część IV.** Szczegółowe prawidła, które przy śledzeniu sądowém trupów noworodków (Neugeborene) zachować należy.

Ponieważ egzemplarz 1. przy każdym kościele parafialnym się znajduje, nie ma potrzeby drukować go w całości. Niektóre tylko wyjmujemy §§. dla wszystkich dogodności, a do przejrzenia reszty odsyłamy do samego Rozporządzenia.

§. 2. str. 406. „Sądowe oględziny trupa, t. j. obejrzenie trupa i otworzenie trupa, winny być uskutecznione przed pochowaniem zmarłego w każdym wypadku śmierci nienaturalnéj, jeżliby już z okoliczności nie wynikało z pewnością, że śmierć nastąpiła nie z powodu czynu kary godnego, lecz przypadkiem lub przez samobójstwo. Jeżli trupa już pochowano, natenczas należy go do tego celu z przezornościami, wymaganemi dla zdrowia osób, udział biorących przy oględzinach sądowych (§. 86 procedury karnéj) wykopać, pod tym warunkiem, że według okoliczności znacznéj, jeszcze jaki objaw z tego oczekiwanym być może.“

§. 3. „Pod warunkiem wyż wymienionym więc, przedsięwzięcie sądowych oględzin trupa w szczególności w następujących wypadkach jest koniecznêm: 1. Jeżli kto umarł po czasie dłuższym lub krótszym z powodu poniesionéj wprzód gwałtowności zewnętrznéj, przez ugodzenie, cięcie, bicie, i t. d. tępemi, ostremi, rznącemi, kolącemi narzędziami, lub przez użycie narzędzi palnych lub przez spadnienie z wysokości znacznéj i t. p. 2. Jeżli kto po użyciu potrawy, napoju, lekarstwa, lub też tylko po zewnętrznêm używaniu maści, kąpieli wód do mycia służących, pudru i t. p. umarł w przypadłościach nagle nastąpionych, dających powód do podejrzenia otrucia. 3. U wszystkich nieżywo znalezionych osób, które już zewnętrznie takie na sobie oznaki mają, lub które pod takiemi okolicznościami znaleziono, iż prawdopodobnêm jest, że nie

zmarły śmiercią naturalną. 4. Przy znalezieniu pojedynczych części ciała ludzkiego na którem bądź miejscu. 5. Przy wszystkich noworodkach, nieżywo znalezionych, i dzieciach nieżywych takich, przy których podejrzenie nie jest bezzasadném, iż dopuszczono się gwałtownego spędzenia płodu lub czynu gwałtownie zabijającego. 6. Jeźli śmierć nastąpiła po leczeniu przez partaczy lékarskich i lekarzy pokątnych. 7. Kiedy wyjawi się podejrzenie poprzednio przedsięwziętego leczenia błędnego, lékarskiego, chirurgicznego lub położniczego. 8. We wszystkich wypadkach śmierci, wynikających z czynów lub zaniechań, z których działający już według naturalnych, przez każdego łatwo się osądzić dających skutków, lub według przepisów, osobno ku temu obwieszczonych, lub téż przez stan, urząd, zawód, przemysł, zatrudnienie swoje, lub w ogóle według rozmaitych stósunków swoich, zdolnym jest uznać, że takowe usposabiają wywołać lub wzmnożyć jakieś niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia lub cielesnéj bezpieczności ludzi"....

§. 4. str. 408. „Sądowe oględziny trupa w ogólności przedsięwzięte być mogą tylko na rozkaz sądu śledczego właściwego. Z powodu potrzebnego jednak często w podobnych wypadkach przyspieszenia tego przedsiębioru, każdy téż urząd powiatowy (stolicowo-sędziowski) jako sąd powiatowy upoważnionym jest do uskutecznienia sądowych oględzin; we wszystkich w powiecie swoim wydarzających się wypadkach śmiertelnych, które są rodzajów w §§. 2 i 3 wzmiankowanych. Zawsze jednak, jeźli nie jest sądem samoistnym śledczym, o tém niezwłocznie uwiadomić ma sąd śledczy właściwy."

§. 9. str. 409. „Każdy przełożony gminy odpowiedzialnym jest za bezpieczne przychowanie zwłoków, z powodu których, według przepisu §§. 2 i 3 sądowe oględziny koniecznemi staćby się mogły, a w razie, gdy trup na miejscu znalezienia niemógłby pozostać, wystarać się powinien o inne zdatne miejsce do przechowania tegoż, jeźli zaś ostatnie nie byłoby użytecznem do przedsięwzięcia oględzin, natenczas jeszcze przed zejściem się komisyi wystarać się powinien do tego celu o inną, jasną, obszerną, przy mocném zimnie opalić się dającą lokalność, tudzież obstalować ma prócz świadków sądowych człowieka, zdatnego do pomocy przy oględzinach, jako téż rozporządzić w ogóle wszelkie do tego celu przygotowania."

L. K. 123.

Rozporządzenie W. Rządu krajowego z dnia 28. Grudnia 1855 ściągające się do oględzin ciał zmarłych w miasteczkach i na wsiach.

„Ponieważ z kilku w ostatnich czasach wydarzonych wypadków zrobiono niemiłe spostrzeżenie, iż przepisy względem oględzin ciał zmarłych obowiązujące, częścią zupełnie nie, częścią zaś bardzo niedbale z strony władz miejscowych, plebanów i lekarzy wykonywane bywają, widzi się spowodowanym Rząd Krajowy, polecić niniejszém władzy obwodowéj ogłoszenie na nowo rzeczonych przepisów w całéj ich rozciągłości, a szczególniéj rozporządzenia Gubernialnego z dnia 17 Września 1822 r. L. 28098 i z dnia 31 Lipca 1835 r. L. 40858 (Zbiór ustaw prowincyonalnych dla Galicyi z r. 1822, L. 114, str 430 i z r. 1835 L. 158, str. 548), i wydanie zalecenia szczególniej do zwiérzchności miejscowych, plebanów, pastorów, gmin żydowskich i ustanowionych już oglądaczy ciał

zmarłych, aby zachowania i wykonania takowych najsumienniéj i najściśléj, pod karami na zaniedbanie przepisanemi dopilnowali. Namienia się przytém, iż w miastach obwodowych i w innych miejscach, w których się lekarze lub chirurgowie miejscowi znajdują, ciż obowiązani są, oględzin ciał zmarłych dopełnić i stósowny protokół czynności téj prowadzić; w tych zaś miejscach, gdzie nie ma ani lekarza ani chirurga, winien być do tego wyznaczony zdatny mąż zdrowia, od którego przysięgę odebrać i tegoż stósowną instrukcyą opatrzyć należy, kontrola zaś nad jego czynnościami w tym względzie należy do zwiérzchności i plebanów miejscowych. Ponieważ na wsi znajduje się dużo miejsc, gdzie nie ma ani lekarza ani chirurga, i często powyżéj powołany mąż zdrowia daleko mieszka od kościoła parafialnego, w którym ciało zmarłego bywa pobłogosławione (eingesegnet), dla tego winien będzie urząd powiatowy z porozumieniem się z zwierzchnością miejscową i właściwym plebanem, zobowiązać dla miejsc rzeczonych dwóch w témże zamieszkałych, powszechnego szacunku używających i w wieku dojrzałym będących mężów, ażeby ciż każdego w miejscu tém zmarłego przed pogrzebem obejrzeli, i swoje zdanie co do tego, jeżeli pisać nie umieją, w protokóle, zawierającym w sobie osnowę kartki oględzin zmarłych, przed świadkami opowiedzieli. Mężowie ci przysięgą zobowiązani być winni. Pleban obowiązany jest rzeczone protokóły jako téż i kartki oględzin zmarłych zachować i pod karami przepisami wskazanemi, żadnego zmarłego przed dopełnieniem oględzin nie pogrzebać. Mężowie wybrani na oglądaczy ciał zmarłych, mają być przed wykonaniem przysięgi od przełożonego władzy powiatowéj i miejscowego plebana, w języku krajowym, z osnową dotyczącéj instrukcyi obeznani i winna być zwrócona ich uwaga na konieczność sumiennego i rzetelnego wykonywania ich obowiązków. Taxa od obejrzenia każdego ciała zmarłego ustanawia się na 10 kr. m. k., która oglądaczowi przynależy. Jeźli krewni zmarłego oczywiście są biédni, wówczas oględziny bezpłatnie dopełnione być winny. Jeżeli oglądacze dla znakomitéj odległości miejsca fury użyć muszą, takowa w razie udowodnionego ubóstwa zmarłego, przez gromadę ma być dostarczona. C. k. urzędy powiatowe obowiązane są od czasu do czasu przekonywać się o dokładném prowadzeniu rejestrów oględzin, dostrzeżone nadużycia zaraz na miejscu usunąć, wybranych zaś z gminy oglądaczy radą i czynem wspiérać. Również obowiązani są lekarze powiatowi i obwodowi, tak jak im to ich instrukcya przepisuje, przy każdéj sposobności, którą im ich podróże urzędowe często nastręczają, rozpatrywać się w rzeczonych protokółach i spostrzeżone uchybienia przełożonéj swéj władzy obwodowéj dla usunięcia, lub według okoliczności dla ukarania oglądaczy donosić. Szczególniej należy oglądaczy ciał zmarłych w gminach żydowskich do dokładnego wypełniania ich obowiązków zniewalać, gdyż powszechnie jest wiadomo, iż wyznawcy wiary Mojżeszowéj, przepisy wzbraniające pogrzebania ciał zmarłych przed upływem 48 godzin, wszelkiemi sposobami obejść starają się. Oglądacze, którzyby wydali kartkę oględzin, bez obejrzenia ciała zmarłego, winni być za piérwszym razem karą pieniężną, nie mogącą być darowaną, w kwocie Złr. 15 m. k. na fundusz ubogich miejscowych ukarani, za powtórném uchybieniem ulegną ciż podwójnéj karze pieniężnéj i oddaleniu od obowiązków. Podobnéj karze ulegną plebani, którzyby trupa bez osiągnienia dowodu, iż oględziny nastąpiły, pogrzebali. Gdyby przyczyna tego zaniedbania leżała w występku lub zbrodni, wówczas oprócz wymiaru powyższéj kary

ma jeszcze miejsce dochodzenie sądowe i ukaranie według praw na to ustanowionych. Urzędom powiatowym należy wyznaczyć stósowny termin do publikacyi niniejszego rozporządzenia, po którego upływie też obowiązane będą donieść władzy obwodowéj o nazwisku i dniu wykonania przysięgi wybranych mężów do oglądania ciał zmarłych. Nazwiska tychże winny być w jeden wykaz ułożone i takowy z końcem każdego roku, z odmianami, jakieby w ciągu tegoż zajść mogły, Rządowi Krajowemu przedstawiony.“

N. 358.

Milites invalidi qua licentia ad contrahendum matrimonium indigeant.

Ad mentem Exc. C. R. Provinc. Regiminis Cracov. de 19 Jan. a. c N. 400. Venerabili Clero cum provocatione ad antiquiorem publicationem similis Gubernialis Ordinationis de 27 Maji 1841 N. 30931 in Notific. V ex a. 1841 sub NC. 1515 contentam, serio inculcatur, ne Invalidos hujates, reservatione aut pensione patentali provisos, nec proclamare nec copulare audeant, si consensum ad matrimonium a C. R. Præfectura generali aut locali militari exaratum exhibere non valent. Textus verbalis ita sonat: „für die Zukunft hierlandes domizilirende Invaliden ohne Unterschied, ob sie mit Reservation oder mit Patentalgehalt betheilt sind, nur dann aufgebothen und getraut werden dürfen, wenn sie sich mit der in der Urkunde vom Feldkriegs-Kommissariate angesetzten Heirathsbewilligung des k. k. Reserven-Truppen oder Armee-Commando dann mit der vom betreffenden Werbbezirks-Commando ausgefertigten Heirathslizenz auszuweisen vermögen.«

N. 2691/1855. 38/1856. et 2818/1855.

Ulterior collectionum piarum publicatio.

Relate ad NC. 1963 et 2050 in Currenda XI ex a. 1855 suppletorie annunciatur, pro missione in Africa centrali etiam e Decanatu S k a v i n e n s i immissas fuisse quotas videlicet 4 Rh. 26 x. pro a. e. et 2 Rh. 10 x. cm. pro a. c. et rursus in nexu cum N. C. 1935 Cur. IX a. e. pro missionibus in America e Dec. B r e s t e n s i 2 Rh. 6 x. cm.

N. 64, 138, 254, 520. 592.

Piis ad aram precibus commendantur:

Ama A. R. Jos. Mart. Herczykiewicz Parochi in Rożnów die 4. sac. 32. ætat. 60 Relig. Basilii Arciszewski S. J. in Staniątki. 13. Perill. Michaëlis Ślebarski Parochi in Oświęcim cum usu R. et M. 22. Jan. R. Ant. de Pad. Owcarz Cooper. in Jakubkowice 14, deniq. R Laurent. Barycz 22. Feb. pensionatus in Szczurowapro quo etiam Missa a Consodalibus Conf. pro felice morte imponitur.

In Schulsachen.

An sämmtliche S. D. Aufsichten.

Z. 2168.

Landesregierungs-Erlaßes Abschrift hinsichtlich der Koramisirung der Quittungen über Remuneration- oder Supplirungsbeträge.

»In der letzteren Zeit kamen wiederholt Fälle vor, daß Schuldirectoren oder Schuldistrikts-Aufseher Quittungen über Remumerations- oder Supplirungsbeträge für eine Zeit

noch koramisirten, wo der betreffende Lehrer oder Supplent von seiner Dienstleistung bereits enthoben war.

Das hochwürdige bischöfliche Konsistorium wolle die unterstehenden Schuldistrikts-Aufseher mit Hinweisung auf den Absatz XIV des Substitutions-Normals vom Jahre 1839 aufmerksam machen, daß sie bei vorkommenden Koramisirungen der betreffenden Quittungen mit aller Genauigkeit zu Werke zu gehen haben, zumal der Koramisirende für den Ersatz des Übergenußes in letzter Reihe verantwortlich ist.«

Von der k. k. Landesregierung. Krakau den 21. Jänner 1856.

N. 147. Wird der S. D. Aufsicht zur Beherzigung und zum Nachverhalte mitgetheilt.

Vom bischöflichen Consistorio. Tarnow am 31 Jänner. 1856.

Continuatio de incensatione Altaris &. in Cur. VIII. IX et X. a. e. interrupta.

A. De incensatione Venerabilis Sacramenti sub Missa et Vesperis.

Si SS. Sacramentum super altare expositum sit, tum Celebrans stans et paululum recedens ad cornu Evangelii, facie tamen versa ad cornu Epistolæ ponit incensum in thuribulum cum solita benedictione et mox descendit ad secundum vel ultimum altaris gradum, ubi genuflexus accepto thuribulo a ministris porrecto factaque prius profunda reverentia triplici ductu SS. Sacramentum graviter et morose incensat, et postea facta iterum profunda inclinatione surgit et ad altare accedit, ubi facta genuflexione unico genu reliquas incensationes altaris non vero Crucis vel Reliquiarum, etiamsi hæ adsunt*) peragit, servandis genuflexionibus. In incensatione Oblatorum benedicit incensum de more et sine genuflexione incensat oblata, tum genuflexus super altiorem gradum &. ut supra, incensat SS. Sacramentum.

Si SS. Sacramentum solum incensandum sit, incensum quidem ab Officitatore stante imponitur, sed eo imposito, super thuribulum crux non formatur. Ceterum id, quod Ceremoniale Episcoporum circa modum incensationis monet, bene observandum est: „Celebrans, dum prædictam altaris thurificationem facit, advertat, ut se in ea graviter et decore gerat, non personam aut caput, dum thuribulum ducit reducitque, movens; sinistram, quæ summitatem catenularum retinet, firmam, stabilemque ante pectus tenebit, dexteram vero manum ac brachium commode ac tractim cum thuribulo movebit, ita ut, cum thuribulum ad se retrahit, illud sub brachio leviter et competenti mora reducat; et dum procedit thurificando altare, eundo et redeundo semper illum pedem prius movet, qui proximior est altari; totque omnino passus faciat, quot thuribuli tractus, ut manus pedesque in motu decenter concordent.“ Lib. I cap. 21.

B. De incensatione Venerabilis sub elevatione in Missa solemni.

Juxta Rub. 8. Tit. IX. Missalis ad Missam solennem „thurificarius genuflexus in cornu Epistolæ (in plano, juxta Rituale Varsav.) *ter* incensat Hostiam cum elevatur et similiter calicem, posito incenso in thuribulum absq. *benedictione.*“

---

*) Dum incensatur altare, in quo est expositum publicæ adorationi Venerabile Sacramentum, non debet post illud incensatum crux quoque incensari. S. R. C. 29 Nov. 1738 in una Carthaginen. Hispan. Super altare, in quo SS. Sacramentum publice expositum est, ne collocentur alicujus reliquiæ; imo nedum illae reliquiae, imagines vel statuae, quas inter candelabra Ceremoniale Episc. atq. Missale distribui laudant, tametsi ad altare missa foret habenda. Cf. Instruc. Clement.40. XI. hor. §. 4. dat. 1 Sept. 1736. Sanctorum reliquiae non sunt collocandae super altare, in quo reipsa SS. Sacramentum publicae venerationi est expositum. S. R. C. 2 Sept. 1741 in Aquen.

Verba: *ter incensat* et absq. *benedcitione* Gavant. in Part. II. Tit. IX. sub s. ita dillucidat: „Nimirum cum Celebrans adorat, cum elevat et cum deponit, neque benedicitur incensum, *Caerem Epis li* . 1. c. 23. ad majorem reverentiam Sanctissimi Sacramentia, quo omnis benedictio."

Adnotatio. Penes hanc occasionem in- memoriam revocantes illas 5 pro incensatione rationes, quas ex Gavanti Parte II. Tit. IV. in Currenda X. a. e. communicavimus, attentionem adhuc figimus ad 1mam; quæ ita sonat: „Fit autem incensatio ad repræsentandam *gloriam* Dei, qui in *nebula* apparebat" Celeber. Probst in opere sæpe jam citato: Verwaltung der hochheiligen Eucharistie pag. 282. eam singulariter referendam esse opinatur ad incensationem sub *Elevatione.* De hac igitur *gloria* et *nebula,* nexuq. cum *fumo* incensi plura.

Paginæ sacræ plurimæ testantur, Deum ex nube aut nebula jam eloquia emisisse, jam beneficia præstitisse. Sic neminem Vestrum latebit, Eum e nube densissima super monte Sinai, e qua tonitrua, clangor buccinæ vehemens audiebantur, ac fulgura micabant, decalogum promulgasse; Eum per 40 annos in deserto „Judæos præcessisse ad ostendendam viam per diem in columna nubis et per noctem in columna ignis, ut dux esset itineris utroq. tempore" Exod. 13, 21. *Nubem* tabernaculum testimonii operuisse et *gloriam* Domini implevisse illud. Exod. 40, 32. rursus sub dedicatione templi Salomonis solennissima, introducta fœderis Arca, *nebulam* implevisse domum Domini. . et non potuisse sacerdotes stare et ministrare propter *nebulam*: impleverat enim *gloria* Domini domum Domini. . . Eumq Salomoni templum ædificare concessisse, ut habitaret in *nebula* III Reg. 8. 10. 11. 12. seu ut habet locus paralel. II. Paralip. 6. 1. ut habitaret in *caligine*; porro in monte Thabor penes Transfigurationem Domini *nubem* lucidam Xtum. . . obumbrasse, vocemq. e *nube* auditam fuisse: *Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui: hunc audite. Math.* 17, 5. *tenebras* rursus Crucifixum contexisse, Math. 27. 45. ast in cœlum ascendentem nubem suscepisse Act. 1. 9. ac Filium hominis venturum in *nubibus* ad judicium. Math. 24. 30.

Ex his jam, ut mittamus plurima alia similia loca, cognoscamus, Numen div. utpote Spiritum purissimum, qui oculis corporeis cerni nequit, adamasse nubem, nubeculam, æthereum quasi indumentum, eoq. obumbratum aut illustratum cum mandatis aut beneficiis apparuisse mortalibus. Et hunc singularem ætherem 2da Versus supra e C. 40. Exod. et III. Reg. 8. adducti pars qua dilluidans priorem nuncupat *gloriam Dei.* His fortasse innixi Pictores ætherem illum irradiantem, quo effigies Numinis Supremi aut Cælitum circumdare solent, *gloriam* vocant; quæ ut est duplex, *ovalis* irradians circa totam effigiem; au *rotuda* fulgens circa caput solummodo, etiam duplici gaudet appellatione; priorem *aureolam* (Luftwolke, Lichtflamme) ab aura; posteriorem *nimbum* denominant.

Aureola ergo sive *glo'ria* Dei, quam Celeber. Rituum Scrutator, Gavant. in mente habuisse censetur, erat illa *nubes* super monte Sinai, super Israelitis, tabernaculo, in templo, super et circa Filium Unigenitum, eritq. quando *Filius hominis veniet judicare vivos et mortuos.* Ad hancce *gloriam repraesentandam* Esia nostra excitat fumum

oderiferum præprimis circa Mysteria Sacrificii Missæ, circa Sanctissimum, formando ex eo nebulam, nubeculam, pro utriusq. Fœderis Legislatore, Vindice ac Judice; Ductore; Salvatore cunctorumq. bonorum Largitore, tacite ac suppliciter invitando, ut sua præsentia eam cohonestare, exinde legum memoriam in mentibus nostris excitare; corda ad implendum jam amoris flamma; jam terroris fulmine, jam alia gratia propulsare; tum peccata nostra excurere, tum libidines suffocare dignetur. Adde ad incensum hoc luminaria in altari, tinnitum campanularum, sub Elevatione, habes illa fulgura, illum multiformem sonum super fumante Sinai, quasi repræsentata.

Quæstio moveri potest, quare Altissimo recte placuerit, nubem &c. pro sua eligere gloria. Nubes, nebula, ceu aër vaporeus consideratus vacua implere, penetralia cuncta penetrare nititur; subtilis, expansibilis est; ecce! symbolum divinæ immensitatis, omnipræsentiæ, spiritualitatis; nebula, nubes jam fulmina, jam imbres, jam grandines; sed etiam pluviam congruentem seu paucis maledictionem et benedictionem Dei continet. Deus fons benedictionum, verum etiam vindex malorum. *Nubes* inopinate fulmen jactat, incendit, perimit; et Deus multis et aliis modis infortanium subito dilabi facit. *Nubes* varios præfert colores, ita et Deus variis gratiæ radiis nos recreat. Nubes jam altius jam propinguius nobis fertur; sic etiam Deus jam longius, jam proximius adest nobis; *nebula*, *nubes* ventis agitata disparet; Pater quoq. Cœlestis et Filius a turbulentis faciem avertunt ac peccatores deserunt. Ob has aliasve mancas proprietatum similitudines Ter Optimus Maximus æthercam gloriam adamasse reputatur. Nunc fiat applicatio ad incensationem sub elevatione.

Esia igitur nubecularum odoriferarum ad Elevationem excitatione transfert nos in spiritu jam ad montem Sinai, Thabor et Calvariæ; ad desertum Arabiæ, et ad tabernaculum fœderis templumq. Salomonis, et quasi acclamat nobis: Stupete miraculum amoris Divini! Filius Dei eloquiis suis evocatur e Cœlis et dignatur cœlitibus, ut ajunt Patres Esiæ pii, stipatus ad Altare descendere. Ille Ipse, qui etiam in monte Sinai leges stabilivit, in deserto ducem se præbebat, manna satiebat; qui postmodum factus homo transfiguratus, in stipite exaltatus ac mactatus, dein ad cœlum elevatus, coronatus, Rector ac Sacerdos Esiæ æviternus, hostia placationis quotidiana, Manna viatoribus, ac Judex constitutus, diu ac noctu inter nos in tabernaculo habitans, quia *deliciae ejus, esse cum filiis hominum.* Prov. 8. 31.

Terreamini transgressores legis Israelitarum instar ad radices montis Sinai, fugite peccatores, qui haud veremini in templo stare aut ministrare, quemadmodum Sacerdotes templi Salomonis vix dedicat... ne fulminis ictus e nube suffitus erumpens vos humi prosternat... aut in genua provoluti, ceu illi 3 Apostoli in monte transfigurationis, percutite pectora et dolentes de prævaricationibus... confugite ad vulnera Salvatoris, et ad tabulam salutis.. ac in posterum *audite* Illum, *qui est filius Patris dilectus*, *in quo* Huic *complacuit*.

Si cernitis corpus Xti elevatum transfiguratum, incensum vibrantem in altum, suspirate: O Jesu transfigurate! transfigura nos in meliores, transmuta sortem adversam in secundam, mala in bona. O Jesu elevate in monte Calvariæ, in Cœlis et hic! qui dixisti: *si exaltatus fuero, omnia traham ad me! Joann.* 12, 32. exalta nos e peccatiis, ex infortuniis, eleva nos

e terris ad cœlos, trahe nos, post Te curremus in odorem unguentorum Tuorum. Cant. 1. 3. O Jesu elevate, moriens pro nobis in cruce, caligine operte! fac nos mori peccatis, liberari a mortis caligine; o Jesu Xifixe, fac membra nostra, fac libidines nostras crucifigi. O Jesu elevate, venture Judex fors nunc, fors hodie, fors cras, et ad finem sæculi! et ad vigilantiam provocans: *Vigilate, quia nescitis diem, neq. horam...* redde nos omni momento ad judicium paratos. O Jesu Manna absconditum! qui nos suaviter invitas: *venite omnes, qui laboratis et onerati estis, ego reficiam vos...* infunde in nos illud desiderium uniendi, manendi Tecum, quod expresserat D. Petrus in monte: *Dne! bonum est nos hic esse. Math.* 17. 4. O Pater æternæ Dilectionis! complaceat Tibi in hoc renovato, pro nobis per Filium Tuum denuo oblato, applicatoq. sacrificio; complaceat Tibi in sacrificio precum nostrarum, promissionum, oblationum Nostrimet ipsorum, rerum nobis concreditarum.

Ejusmodi suspiria non quidem omnia, sed hæc illave, quia Elevatio brevi etsi cum incensatione absolvitur, ut populus fidelis emittat, Venerabiles Fratres in Xto! ibi adlaborabunt, ubi adhuc ignorarentur.

Praeter hanc gloriam noscitur adhuc alia gloria Dei, de qua frequentissime jam ora nostra, jam Litteræ sacræ loquuntur. Si intercalarem post Psalmos versiculum: *Gloria Patri et Filio et Spiritui S.* aut alia in officii Div. parte pronunciamus; aut *Gloria in excelsis Deo* intonamus, aut psallimus: *Afferte Domino gloriam* Ps. 28. 2. *Date gloriam Deo* Ps. 64. 35. et alia innumera, illam excellentem Orationis Dominicæ petitionem: *Sanctificetur*, glorificetur, laudetur *nomen Tuum*, repetimus; sive provocamus nosmetipsos et alios, ut ipsi laudemus, ut laudent *pueri,* ut laudent *omnes gentes* Dominum; laudent ore, laudent opere. Si autem legimus: *Coeli enarrant gloriam Dei* Ps. 18. 1. *ut cantem gloriam Tuam* Ps. 70. 8. & & opera ejus aut perfectiones, quas *Majestatem* a *majus... magnitudine* appelare solemus, intelligimus... juxta ipsam partem citatorum versuum posteriorem *et opera manuum Ejus annuntiat firmamentum; tota die* (*laudem*) *magnitudinem Tuam.*

C. De incensatione SS. Sacramenti sub decantatione hymnorum; O Przenajświętsza Hostia, Bądź chwała. Przed tak wielkim Sakramentem, vel versuum: Salvum fac, etc.

Silente desuper Rituali Provinciali, quæstio excitatur, utrum per Presbyterum aut thuriferarium sive ille sit Clericus, sive laicus, incensandum sit, interpositis moris, Venerabile tunc, quando Celebrans conversus ad populum tenet Monstratorium et cantantur citati hymni aut Versus. Ad hæc reponitur, nonnullos reperiri, qui incensationem ejusmodi defendunt; Sacra vero R. R. Congregatio ad quæstionem: Utrum conveniens sit, quod caeremoniarius vel thuriferarius incenset SS. Euchar. Sacramentum, quum populo benedictio impertitur, uti fit in elevatione Sanctissimi in Missa solemni? hoc nonnisi reposuit: Non praescribi, *Die* 11. *Sept.* 1817. *ad* 9. *in Veronen. Cons. Cur. VI. ex a.* 1852.

Josephus Alojsius,

Episcopus Tarnoviensis.

E Consistorio Episcopali,

Tarnoviae, die 3. Martii 1856.

PAULUS PIKULSKI, Cancellarius.